

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології

Актуальні питання культурології

**АЛЬМАНАХ
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА «АФІНА»
КАФЕДРИ КУЛЬТУРОЛОГІЇ**

Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції

**«СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДУХОВНОЇ
КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ
РОЗГОРТАННЯ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»
ТОМ I
15-16 листопада 2007 року**

Засновано у 2003 році

Рівне - 2008

ББК 71.0
А 43
УДК 008:168.522

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ: Альманах наукового товариства “Афіна” кафедри культурології: Матеріали третьої Всеукраїнської науково-практичної конференції **“СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ РОЗГОРТАННЯ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ”**: У 2-х т. – Випуск 6. – Рівне: РДГУ, 2008. – Т.1. – 204 с.

Головний редактор:

Виткалов В.Г. - кандидат педагогічних наук, професор, зав. кафедри культурології РДГУ (голова редколегії)

Редакційна колегія:

Афанасьєв Ю.Л. - доктор філософських наук, професор ДАКККіМ (Київ)
Баканурський А.Г. - доктор мистецтвознавства, професор Одеського національного політехнічного університету
Воробйов А.М. - кандидат педагогічних наук, професор РДГУ
Граб О.В. - кандидат мистецтвознавства, доцент РДГУ
Дем'янчук О.Н. - доктор педагогічних наук, професор Волинського національного університету ім. Лесі Українки
Жилик С.І. - доктор історичних наук, професор РДГУ
Коваль Г.П. - доктор педагогічних наук, професор РДГУ
Крالیук П.М. - доктор філософських наук, професор НУ “Острозька академія”
Круль П.Ф. - доктор мистецтвознавства, професор Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаника
Кушнарєнко Н.М. - доктор педагогічних наук, професор ХДАК
Поніманська Т.І. - кандидат педагогічних наук, професор РДГУ
Постоловський Р.М. - кандидат історичних наук, професор РДГУ
Стоколос Н.Г. - доктор історичних наук, професор РДГУ
Троян С.С. - доктор історичних наук, професор РДГУ
Швецова-Водка Г.М. - доктор історичних наук, професор РДГУ

Рецензенти:

Арцишевський Р.А. - доктор філософських наук, професор Волинського національного університету ім. Лесі Українки
Брилін Б.А. - доктор педагогічних наук, професор Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського

Науковий редактор – **проф. Виткалов В.Г.**
Упорядники випуску – **проф. Виткалов В.Г., доц. Граб О.В.**

ISBN 978-966-8424-77-9

Редакція не завжди поділяє точку зору автора. За точність наведених цитат, імен, прізвищ, дат відповідальність несуть автори.

Друкується за рішенням вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 3 від 26.10.2007 р.)

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2008

2. **Воловик А.Ф., Воловик В.А.** Педагогіка дозвілля. – Х.: Б.В., 1999.
3. **Давиденко П.** Молодіжні субкультури в Україні // *І.* – 2007. – №16.
4. **Интернет-сайт** фестивалю „Червона Рута”. – www.ruta.com.ua.
5. **Купець Л.М.** Молодіжні субкультури: гіпі, готи, вампіри // Актуальні питання культурології: Матеріали І Всеукр. студ. наук.-практ. конф. „Молодь і проблеми входження України у світовий простір” / Гол. ред. – проф. В.Г. Виткалов. – Рівне: РДГУ, 2006. – Випуск 1.
6. **Левикова С.И.** Молодёжная культура. – М.: Вузовская книга, 2002.
7. **Мартос С.А.** Сленг як складова молодіжної субкультури // Південний архів. Філологічні науки: Збірник наукових праць. Випуск ХХІ. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2003.
8. **Махно Є.** Хіпі у місті // *ПіК.* – 2003. – №49.
9. **Омельченко Е.** Молодёжные культуры и субкультуры. – М.: Издательство „Институт социологии РАН”, 2000.
10. **Сичевський А.** Скінгеди. ХХІ століття під знаком свастики? // *І.* – 2007. – №16.
11. **Смага Т.С.** Молодіжна субкультура: причини виникнення та проблеми функціонування // Актуальні проблеми культурології: Зб. наук. праць: Наук. зап. студ. товариства „Афіна” / Гол. ред. – проф. В.Г. Виткалов. – Рівне: РДГУ, 2003. – Випуск 1. – С. 96-99.
12. **Тарас Бульба у стилі хард-рок** // *VIP.* – 2005. – № 27. – 29 липня.
13. **Український Готичний Портал** (www.gothic.com.ua).
14. www.nbb.com.ua.

УДК: 37.018

Бондарчук А.Я. - аспірантка кафедри педагогіки РДГУ

Особливості розвитку культури сімейних взаємин студентської молоді на сучасному етапі

Останнім часом значно зросла увага до проблем шлюбу та сім'ї. Актуальними стають питання „що відбувається в сучасній сім'ї?”, „чому так часто молоді пари звертаються до розлучення?”, „чому сім'я, як правило, обмежується народженням однієї дитини?”, „які причини того, що багато чоловіків і жінок, які відчувають необхідність у коханні і турботі та прагнуть віддати своє тепло близькій людині, залишаються самотніми?” та багато інших.

Проблеми розвитку інституту сім'ї, особливостей реалізації його основних функцій набули висвітлення у працях І.Андреєвої, Ю.Давидова, С.Голод, О.Гусейнова, Д.Зубенко, І.Кона, В.Костіна, В.Кравця, Т.Кравченко, Л.Повалій, В.Постового, А.Харчева, О.Хромової та ін. Дослідники аналізують стан сучасної сім'ї, характеризують різні складові (соціальну, психологічну, антропологічну) подружньої сумісності, роблять спроби визначити основний зміст підготовки молоді до подружнього життя, виховання дітей.

Особливий прошарок української молоді, що є потенційним утворювачем молоді сім'ї, становить студентство, зокрема те, що навчається у вищих навчальних закладах.

Питання виховання студентської молоді сьогодні можна вважати чи не одним із найбільш актуальних. Студенти – це специфічне угруповання, члени якого – активні учасники суспільного життя з усіма його складнощами, неоднозначними явищами. Різні аспекти, пов'язані з формуванням та розвитком особистості студента, набули висвітлення у працях В.Колечко, В.Тинного, І.Терещенко, Ю.Сухарнікова та ін. Досліджуючи особливості виховного процесу у вищих навчальних закладах, фахівці звертаються до виявлення його недоліків, визначають основні напрями, які потребують опрацювання та реорганізації. Надаючи увагу важливості посилення роботи, спрямованої на розвиток моральної сфери студентської молоді, автори водночас залишають поза увагою такий важливий її компонент, як виховання культури сімейних взаємин, особливостей реалізації цього завдання в сучасних умовах.

Культура сімейних взаємин містить різноманітні за характером та змістом компоненти: психологічні, господарчо-економічні, правові, моральні, психогігієнічні. Структурні компоненти формуються залежно від статі, віку, освіти і особистих якостей людей.

Показниками культури сімейних взаємин є, з одного боку, духовні цінності: уявлення та ідеали про шлюб і сім'ю, знання норм сімейного життя, психологічні установки та взаємовідносини статей,

– а з іншого – матеріально-духовні взаємини: навички і вміння, відповідні стереотипи поведінки, що реалізуються у взаємовідношенні статей у процесі становлення і функціонування сім'ї.

На рівень культури сімейних взаємин впливають різні об'єктивні та суб'єктивні фактори. Їх вплив проявляється по-різному, у залежності від соціально-демографічних характеристик і психологічних особливостей людини. Більше того, не всі вони піддаються достатньо результативному контролю і регулюванню.

Шлюб це складний механізм взаємин, який виконує свою функцію за умови, що точно дотримуються писані й неписані правила. Спільне життя базується на встановлених формах розподілу праці, взаємодопомозі, рівномірному розподілі доходів і значною мірою на тому, чи вміють партнери бути стриманими, обмежувати себе в чомусь. Без емоційних основ і, що особливо важливо, без морально-етичних принципів сім'я навряд чи може бути здоровою.

Однією з найважливіших рис людського характеру є почуття відповідальності, усвідомлення того, що обов'язки необхідно виконувати. З цим моментом пов'язана дисципліна, здатність до самообмеження, у вміння миритися з труднощами, жертвувати своїми інтересами заради іншого [2; 128].

Звідси випливає, що підготовка молоді до шлюбу повинна охоплювати усі компоненти культури шлюбно-сімейних взаємин і будуватися з урахуванням специфіки їх засвоєння молоддю залежно від віку, рівня освіти, статті.

Виховання культури сімейних взаємин відбувається під впливом багатьох факторів. Отже, завдання сучасної науки – не лише розкрити механізм їх впливу, але й знайти шляхи і методи наукового управління ними, практично показати, чому вчити, як вчити, де вчити, коли вчити молодих людей, готуючи їх до шлюбу. При цьому засвоєння культури шлюбно-сімейних взаємин повинно відбуватися при активній і зацікавленій участі молоді [4; 8-17].

Враховуючи високу цінність шлюбу в суспільній думці, можна сміливо сказати, що більшість людей прагне до ідеального шлюбу. Звичайно, завжди залишаються суперечності між нашими бажаннями і діями. Але, якщо у подружньої пари буде виникати бажання зробити більш щасливим чи хоча б психологічно комфортним їхнє сімейне життя, якщо вони, познайомившись із результатами дослідів сексуального життя, задумуються над тим, чи зможе отримана інформація оптимізувати цю важливу сторону подружніх взаємин, якщо вони розуміють, що заборони й обмеження – це не ті основи, на яких будується щастя, тоді задоволення, отримане від шлюбу, у кожного із партнерів буде очевидним [2; 5-13].

У шлюбі важливим є все, оскільки недооцінка будь-яких дрібниць може дати негативні наслідки. Стабільність подружнього союзу – це проблема багатогранна, яка не вкладається у рамки однієї наукової спеціальності. Наука про шлюб створюється на основі багатьох дисциплін – таких, як соціологія, психологія, медицина, право, педагогіка та ін.

Найважливішим у процесі загальної стабілізації шлюбу є ставлення суспільства в цілому до питань сім'ї та шлюбу. Мається на увазі суспільна підтримка шлюбу та сім'ї, організація профілактики розлучень і систематичної всебічної підготовки молоді до виконання обов'язків подружжя та батьків.

Отже, безпосередніми факторами, які визначають успіх чи невдачу у шлюбі, є особисті якості подружжя і у вміння вирішувати різноманітні проблеми в подружньому мікрокліматі. Гармонія, з точки зору особистих параметрів, визначається декількома основними елементами. Це, по-перше, емоційний бік подружніх взаємин, ступінь прив'язаності партнерів один до одного, по-друге, загальний культурний рівень подружжя, ступінь їх психічної і соціальної зрілості, по-третє, сексуальна спільність партнерів. За відсутності будь-якої з цих ознак не відбувається оптимальної адаптації і гармонія логічно порушується.

Проте можна сказати, що ні створення сприятливого суспільного клімату для життєдіяльності сім'ї, ні характер партнерів ще самі собою не є закономірністю гармонійної взаємодії між чоловіком та дружиною й основою стабільної щасливої сім'ї. І тому є важливим комплекс умов, одні з яких актуальні на дошлюбній стадії, інші набувають важливого значення вже пізніше, часом лише після багатьох років спільного життя [4].

У період вибору партнера іноді переважає емоційна поведінка, яка важко виявляється і не піддається вимірюванню. Це деякий внутрішній комплекс уявлень, що базуються на естетичних елементах, які підлягають в основному ірраціональним почуттям людини. Привабливість чи неприязнь – величини, які важко визначаються і мають досить відносно наповнення, хоча загальне уявлення про те, що має естетичну цінність, існує об'єктивно. З точки зору інтимної привабливості, сталення до особи протилежної статі може бути абсолютно позитивним або абсолютно негативним, можуть бути і взаємини сумнівні,

нерозділені. Не варто акцентувати на тому, що ідеальним є перший варіант, хоча саме він створює найкращі умови для довготривалого шлюбу. Помітні розходження в психосексуальній сфері можуть означати непереборну перешкоду, і тоді шлюб не врятують ні особисті якості, ні мистецтво тактики. Шлюб без взаємо впливової емоційної і сексуальної прив'язаності, побудованої лише на раціональній основі, ймовірно, зазнає невдачі.

Фактором подружньої гармонії є також збіг систем цінностей. партнерів. Тут важливо, із одного боку, дещо різні їх оцінні критерії, а з іншої – дещо індивідуальні критерії, що відповідають загальноприйнятим цінностям. Відомий чеський соціолог, спеціаліст із проблем сім'ї та шлюбу, К.Щтек виділяє чотири варіанти:

1. „Подвійна гармонія”, тобто коли ціннісні установки подружжя збігаються між собою і одночасно із загальноприйнятою системою цінностей.
2. Збіг інтересів лише одного з партнерів із загальноприйнятим рівнем цінностей.
3. Відповідність ціннісних критеріїв обох партнерів при одночасній диференціації їх точок зору по відношенню до загально визначених цінностей.
4. „Подвійна диференціація”, тобто коли системи цінностей партнерів розходяться між собою і при цьому інтереси обох не ототожнюються з загально визначеними критеріями [2; 125-127].

До сфери діяльності повинні входити як навчання, так і науково-дослідна робота з узагальнення теоретичних знань. Особливої уваги у сфері дослідів заслуговують такі питання, як вплив суспільства на сім'ю і шлюб, критерії вибору партнера, тактичні стабілізатори гармонії, методи попередження конфліктів і їх вирішення, причини розпаду сім'ї, значення сім'ї в соціально-патологічних явищах тощо.

Ми вважаємо, що зміцненню шлюбно-сімейних взаємин сприятиме комплекс активних заходів, направлених на допомогу сім'ї, які виконуватимуть виховні, допоміжні та профілактичні функції, такі як дошлюбне і шлюбне консультування, удосконалення законодавчого врегулювання сімейно-правових відносин, зростаюча соціальна допомога сім'ям, матерям і дітям. Адже молодих людей необхідно готувати до сімейного життя так само добре, як і до будь-якої іншої діяльності. Передусім потрібно пояснити їм незамінність сім'ї для людини, застерігати від легковажного підходу до створення сім'ї. Важливо нічого не приховувати, про негаразди подружнього життя і про умови успіху в шлюбі говорити абсолютно відверто.

Отже, цілеспрямоване виховання не повинно обмежуватися рамками школи. Сімейні проблеми виникають у людей на усіх вікових етапах. Тому з'являється потреба в постійній допомозі подружнім парам через систему педагогіко-психологічних консультацій. Введення дошлюбного виховання вимагає відповідної підготовки спеціально дібраних для цієї роботи кадрів. Недостатні успіхи у справі профілактики розлучень спонукають до пошуків ефективних шляхів у справі зміцнення шлюбно-сімейних взаємин. Перш за все маєтись на увазі активізація сфери вузівського виховання з метою цілеспрямованої підготовки спеціалістів, відпрацювання наукових критеріїв і накопичення досвіду. Адже мета дошлюбного виховання – дати молоді знання про життя, спираючись на досвід дорослих, обґрунтований професійними порадами психологів і соціологів, лікарів і педагогів, економістів і юристів [2; 129-132].

Джерельні приписи

1. *Великий тлумачний словник сучасної української мови* / Уклад. і гол. ред. І.Т. Бусал. – К.: Перун, 2001. – 1440 с.
2. *Витек К.* Проблеми супружеского благополучия: Пер. с чешск. / Общ. ред. предисл. М.С. Мацковского. – М: Прогресе, 1988. – 144 с.
3. *Греченко В., Чорний І., Кушнерук В., Режко В.* Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. освіти. – К.: Літера ЛТД, 2002. – 646 с.
4. *Панкова Л.М.* Для будущих супругов / Редкол.: З.К. Васильева и др. – М.: Мысль, 1988. – 174 [2] с.

УДК 316.614.5

Крамаренко С.В. – студ. II курсу спец.
„Соціологія” ХНУ ім. В.Н. Каразіна

Соціалізація дітей-сиріт у контексті проблеми готовності до самостійного життя

ÇI³NÒ I ÒIÓ

Вітальне слово ректора	3
Виткалов В.Г., Граб О.В. Молодь у соціокультурному просторі XXI століття: за матеріалами III Всеукраїнської науково-практичної конференції „Стан і перспективи розвитку духовної культури особистості в умовах розгортання глобалізаційних процесів”	5
Розділ I.	
Освіта і виховання як основа розвитку культури XXI століття	11
<i>Баранівський В.Ф.</i> Особистість, освіта та культура в умовах глобалізації	11
<i>Чорний В.С.</i> Освіта та виховання на межі століть: пошуки філософсько-методологічного обґрунтування	13
<i>Стеблецька Г.Е.</i> Простір дитинства у добу глобалізації	18
<i>Іванченко Є.А.</i> Інтегративна професійна підготовка. Види інтеграції. Соціокультурна інтеграція	21
<i>Новоселецький М.Ю.</i> Проблеми цінностей в інформаційному суспільстві	25
<i>Білик К.О.</i> Два аспекти розвитку духовності в умовах глобалізації	27
<i>Костенко М.С., Степанюк О.В.</i> Галузеві документні потоки як фактор формування соціокультурного простору України періоду суспільних трансформацій	29
<i>Бучковська О.Ю., Карнюк Д.В.</i> Особливості міжкультурних комунікацій в процесі глобалізації	33
<i>Кучина Н.І.</i> Поширення книги в сучасній Україні: регіональний аспект	35
<i>Грипич С.Н., Семенюк Г.П.</i> Формування інформаційної культури студентів (на прикладі діяльності наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету)	41
<i>Якубовська С.С.</i> Контроль якості знань студентів в умовах кредитно-модульної системи	44
<i>Печенюк Ю.</i> Самостійна робота студентів ВНЗ в умовах КМСОНП	46
<i>Бахомент С.П., Тарасюк А.В.</i> Формування високої духовності особистості, утвердження на національному ґрунті людської моралі – пріоритетний напрям роботи куратора групи	51
<i>Забута Н.В.</i> Економічна свідомість у контексті економічної культури майбутнього фахівця	56
<i>Музичко Л.В.</i> Формування індивідуального стилю учіння – шлях до індивідуалізації навчання студентів у сучасних умовах становлення вищої освіти	60
<i>Зубцова Ю.Є.</i> Соціально-психологічні фактори патріотичного виховання молодших школярів	64
<i>Кречетова В.А.</i> Освіта як чинник конструювання національної ідентичності	68
<i>Возна Т.О.</i> Використання переваг інформаційних комунікацій як передумова підвищення освітньо-культурного рівня студентської молоді	72
<i>Леснякова О.Г.</i> Значення новітніх методів аналізу соціологічних даних у сучасному освітньому процесі (на прикладі методів візуалізації)	75
<i>Коротич А.А.</i> Шляхи формування системи освітніх та культурних цінностей студентської молоді	78
<i>Ткаченко О.О.</i> Протиріччя глобалізаційних процесів у системі гуманітарних цінностей молоді	81
<i>Граб О.В., Колесник С.М.</i> Освітня і виховна роль досліджень вітчизняної культури у добу незалежності	83
<i>Граб О.В., Миркевич О.В.</i> Аспекти вивчення проблем вітчизняної культури другої половини ХХ століття (1960-1980 роки)	88
<i>Граб О.В., Ботан О.В.</i> Вплив „екранної” культури на естетичні смаки молоді у контексті трансформації духовності українців початку ХХІ століття	92
<i>Ткач О.В.</i> Реклама як дзеркало масової культури	96
<i>Маркевич О.В.</i> Мала академія наук (МАН) – як форма реалізації індивідуальних творчих можливостей обдарованих дітей (на базі Гошанської районної державної гімназії)	99
<i>Виткалов С.В.</i> Особливості реалізації модульного навчання в сучасних умовах (на прикладі спеціальності „Економічна кібернетика”)	103

<i>Смирний Д.В.</i> Музей як чинник національної культурної політики	107
<i>Медведєва В.М.</i> Українська книга і книговидавництво в культурно-освітньому просторі України	111
<i>Семерніна І.М.</i> Професійна саморегуляція майбутніх учителів музики як важливий компонент самореалізації особистості	114

Розділ II.

Молодь і культурна динаміка України у контексті глобалізаційних проблем	117
--	-----

<i>Малафійк І.В.</i> Особистість як соціальна якість людського індивіда	117
<i>Кравченко Т.В.</i> Політична соціалізація студентської молоді: постановка проблеми	119
<i>Кіянка І.Б.</i> Політична культура молоді в контексті демократизації українського суспільства після „Помаранчевої революції”	123
<i>Глодя К.В.</i> Специфіка використання виборчих технологій в умовах українського суспільства	126
<i>Ковалюк В.В., Ковальчук Т.Г., Романюк С.К.</i> Соціокультурні проблеми студентської молоді та основні напрями пошуків соціальної ідентичності	132
<i>Нечипорук Л.І.</i> Ноосферні цінності як засіб формування духовної особистості	136
<i>Потапчук Т.В.</i> Взаємодія особистісного розвитку викладача та студента – основа гуманістичної педагогіки	140
<i>Яценко Л.В.</i> Проблема гендерного виховання студентів ВНЗ: теоретичний аспект	144
<i>Шевель А.О.</i> Врахування національних культурних цінностей – як умова розвитку духовної культури молоді	147
<i>Желізняк В.М.</i> Національні культури в умовах глобальних трансформацій	150
<i>Гуменюк С.М.</i> Філософські пошуки острозького традиціоналізму як взірць високоморального сенсотворення	153
<i>Герасименко О.А.</i> Вплив традицій міської культури Волині на становлення української національної ідентичності: погляд молоді	156
<i>Найда Р.Г.</i> Молодіжні товариства Волині у 20-30 роках ХХ століття: етико-педагогічні основи формування особистості	161
<i>Мулявка О.Є.</i> Культурні традиції Волині кінця ХVI – першої половини ХVII ст. як фактор генези сучасного українського суспільства	163
<i>Пігольчук В.П.</i> „Віртуальний андеграунд” як новий етап розвитку молодіжних субкультур	165
<i>Одолінська І.С.</i> Молодіжні субкультури в Україні в історико-культурній ретроспективі	169
<i>Бондарчук А.Я.</i> Особливості розвитку культури сімейних взаємин студентської молоді на сучасному етапі	172
<i>Крамаренко С.В.</i> Соціалізація дітей-сиріт у контексті проблеми готовності до самостійного життя	175
<i>Парфенюк В.І., Грицак Т.І.</i> Релігія як феномен духовного та суспільного життя	178
<i>Корольчук О.І.</i> Проблеми політичної свідомості й політичної культури суспільства на сучасному етапі розвитку	184
<i>Стеблецький В.В.</i> Геймерство: проблема чи крок у майбутнє	188
<i>Безкоровайна О.В.</i> Особистісне самоствердження в умовах глобалізації сучасної освіти	191
<i>Шевчук М.В.</i> Інформаційне забезпечення наукової діяльності студентів	196
<i>Котяш О.М.</i> Жіночий рух України в історичній ретроспективі: становлення та розгортання	199

Çi³NÒ II ÒÏÍ

Розділ III.

Художня діяльність: сутність проблематика, перспективи 3

Рудий О.П. Художні процеси і їх роль у дослідженнях археологів кінця XIX – початок XX століттях 3

Белова О.С. Міф і реальність у радянському мистецтві 20-х років XX століття 6

Сташук О.А. Образотворче мистецтво і духовна культура особистості 11

Артюхова І.Ф. Формування ціннісних орієнтацій майбутніх учителів музики 15

Козачишина Г.О. Театр як фактор формування цінностей людини інформаційної доби 18

Опанасюк В.А. До питання формування пластичної культури оратора 22

Нагорний В.В. Творчість Юрія Андруховича як спроба захисту української національної ідентичності 26

Ігнатов С.О. Художня діяльність як процес маніфестації протиріч людської природи 31

Дзвінка О.В. Дитяча народна іграшка з Полісся 35

Забута Б.І. Народна мелодія у музичному полотні сучасних хореографічних постановок (з творчого доробку ансамблю народної музики „Наспів” МБК) 38

Тарасенко О.Л. Духовна музика в контексті суспільних реалій 41

Ужвинський М.Ю. Концертне озвучення і звукозапис бандури 43

Смирнова Т.В. Магнатський театр на Волині наприкінці XVIII – початку XIX ст. 49

Губа О.А. Вплив керівника аматорського театрального колективу на формування особистості молодших школярів 54

Сістук О.Г., Черуха А.А. Рівненський обласний академічний музично-драматичний театр в контексті всеукраїнського сценічного мистецтва 60

Москалець Д.О. Аматорське кіно Волині крізь призму соціокультурних реалій II половини XX – початку XXI століття 64

Артюх Г.О., Голіков О.С. Образ молоді в сучасному кінематографі на пострадянському соціокультурному просторі 69

Ковальчук В.В. Кіномистецтво незалежної України: стан, проблеми, перспективи розвитку 71

Заблоцька С.М. Особливості творчого методу абстракціоністів у фокусі практики авангарду 75

Катеринчик О.М., Левенець М.В. Українська вишивка: символи та орнаментальні мотиви 79

Пашковська Л.В. Творча спадщина Федора Вовка в контексті вивчення української культури 82

Гнатюк Е.М. Традиція і новація в західноєвропейській культурі межі XIX-XX ст. 85

Ніколаєва А.О., Гнатюк Е.М. „Політичний салон” 30-х: на матеріалі образотворчого мистецтва Радянського Союзу і Німеччини (порівняльний аспект) 88

Верховенко О.А. Художньо-естетичні принципи танцю-модерн: історико-культурний аспект 93

Ігнатова Л.П., Петлій С.В. Рок-культура як форма самореалізації молодого покоління 94

Мазур Г.Я. Розвиток хорової культури Дрогобиччини другої половини XIX – першої половини XX століть 99

Гаркала І.Й. Театр ім. Марії Заньковецької: етапи становлення 105

Корінь Н.А. Художнє сприйняття мистецтва – провідний фактор естетичного виховання особистості 109

Маркевич О.С. Трансформація трипільської культури у сучасному українському мистецтві 112

Мельник Н.В. Шоу-бізнес як культурний феномен сучасного суспільства 114

Розділ IV.

Самореалізація і самоорганізація молодого покоління в культурному просторі XXI століття 119

Терешко Л.В. Методологічні засади формування культури здоров’я майбутнього педагога 119

Башавець Н.А. Самореалізація та самоорганізація молодого покоління через культуру здоров'язбереження	124
Жук В.М. Актуальні питання підготовки магістрів зі спеціальності „Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія”	126
Грінберг Л.Ф. До проблеми адаптації студентів-заочників молодших курсів до навчання у вищому навчальному закладі	130
Дубовик С.М. Формування продуктивного стилю професійного спілкування у майбутніх викладачів економіки	132
Семенюк-Іванюк Л.Ю. Формування професійної свідомості майбутнього вчителя – основа розвитку синтетичного мислення	136
Борисенко Л.Л. Психолого-дидактичні аспекти активізації пізнавальної діяльності студентів	142
Забута Т.В. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності як основа формування професійної культури	146
Вакульчук М.В. Риторична культура особистості в умовах вищої школи	149
Вітюк В.В. Культура мовлення сучасної молоді в умовах розгортання глобалізаційних процесів	152
Шолудько Н.Г. Студентське самоврядування як форма розвитку громадянської активності молоді	155
Хижняк О.В. Студентське самоврядування як фактор формування європейського освітнього простору ХХІ століття	158
Лукач О.М. Моральна поведінка як складова духовної культури студентської молоді	161
Хондока Р.В. Духовний розвиток сучасної молоді	164
Гордійчук А.М., Зарицька А.А. Педагогічні умови формування духовного потенціалу студентської молоді	166
Гладун Л.О. Нові інформаційні технології навчання як засіб навчальної діяльності студентства ..	170
Кащук М.В. Розвиток інтелектуальних здібностей дитини у дозвіллевому просторі навчально-виховних та соціокультурних закладів	174
Кравченко А.С. Студентське самоврядування як механізм формування нової української еліти	179
Шолудько Н.Г., Качорець Н.В. Учніське самоврядування: структура, функції (на прикладі Франівської та Бочаницької ЗОШ Рівненської області)	182
Лавренчук Я.Ю. Явище перемикування коду як характеристика глобальних процесів	186

Наукове видання

ÀÈÒÓÀËÛ³ ÌÈÒÀÍÛ ÈÓËÛÒÓÐÎËË³;

ÀËÛàìàò ìàóéîîîî òîààðèòàà "Àò³à"èàòààðè èóèòòòòîèè³;
Ð³áííîîèèîî ààðæààîîî àóìà³ òàððîîî ó³ààðèòòò

Випуск 6

Том I

Наукове редагування – *проф. Виткалов В.Г.*
Комп'ютерний набір – *Федорук Л.М.*
Комп'ютерна верстка та макет – *Федорук Л.М.*
Упорядкування і коректура – *Виткалов В.Г., Граб О.В.*
Редактор - *Парфенюк В.І.*
Відповідальний за випуск – *Виткалов В.Г.*

Підписано до друку 26.10.2007.
Формат 60x84 1/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк.19,7. Наклад 300 прим.

Адреса редакції: Рівне, вул. С.Бандери, 12.
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології. Тел. 8 (0362) 22-20-32
Видавничі роботи: ППДМ
свідоцтво про державну реєстрацію РВ №11 від 12.06.2002 р.
35304, Рівненська обл., Рівненський р-н, с. Корнин, вул. Центральна, 58

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ: Альманах наукового товариства “Афіна”
кафедри культурології: Матеріали третьої Всеукраїнської науково-практичної конференції
**“СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ
РОЗГОРТАННЯ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ”:** У 2-х т. – Випуск 6. – Рівне: РДГУ, 2008.
– Т.1. – 204 с.

ISBN 978-966-8424-77-9

ББК 71.0
УДК 008:168.522

Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету
33028, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12